

Competitivitat

Innovadors conve

POSICIÓ A Catalunya es concentra el 22,5% d'R+D+i i el 20% de la innovació de l'Estat **ACTITUDS** La inversió empresarial no es correspon amb els bons nivells d'excel·lència científica

Marta Sardà
BARCELONA

Tot i la crisi que està assolant el país, existeix un degoteig constant, gairebé diari, de notícies esperançadores com aquestes: un equip de sis estudiants de la Universitat Politècnica de Catalunya han passat la primera fase d'un concurs d'Airbus amb un projecte d'exploració d'una aeronau innovadora, que vola a cinc metres per sobre del nivell del mar. L'aeronau es podria utilitzar, per posar un exemple, per fer trajectes entre la península Ibèrica i les Illes Balears.

També vam poder llegir fa tan sols uns dies que el centre tecnològic Barcelona Digital va generar durant el 2012 un volum de negoci de més de 7,5 milions d'euros, un 6% més que l'any anterior, i va augmentar un 15% la seva cartera de projectes d'R+D+i, amb un total de 52 projectes actius al final de l'any passat. Barcelona Digital està especialitzat en l'aplicació de les TIC en els àmbits de la salut, la seguretat, la mobilitat, l'energia, l'alimentació i el medi ambient, i forma part de la

xarxa Tecnio, impulsada per la Generalitat per potenciar la transferència tecnològica i la innovació empresarial al país.

Això no és fruit de la casualitat. Catalunya inverteix més en R+D que països europeus com ara Noruega, Portugal i Irlanda. Segons dades de l'*Informe anual de l'R+D i la innovació a Catalunya* del 2011 l'últim publicat, realitzat per ACC10, aquí es con-

La meitat de la inversió en recerca la fan 50 grans empreses

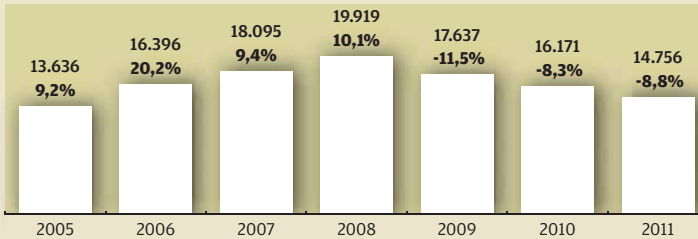
centra el 22,5% de l'R+D i el 20% de la innovació que es realitza a l'Estat espanyol. La producció científica guanya terreny i Catalunya destaca sobretot en enginyeria, física, medicina, ciències biològiques, química, ciències de computació i matemàtiques.

També el teixit industrial català està implicat en la recerca i la innovació. Segons l'estudi d'ACC10, una de cada quatre empreses catalanes de més de

La despesa en innovació

Despesa en innovació tecnològica en les empreses a l'Estat espanyol

Milions d'euros i variació anual

Despesa en innovació tecnològica en les empreses a Catalunya

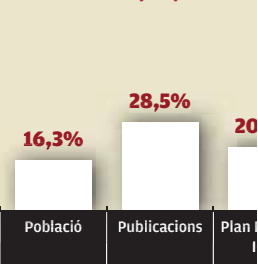
Milions d'euros i % del total de l'Estat espanyol

— Nombre d'empreses innovadores

El pes de Catalunya

Dins l'Estat espanyol

Dins la Unió Europea

deu treballadors és innovadora, proporció que la situa líder a l'Estat, amb un 22% del total d'empreses innovadores, seguida de Madrid, amb un 15%. Tot i això, el gruix de l'R+D catalana es produeix en un grup reduït d'empreses de gran dimensió: 50 empreses són font del 50% de la despesa en innovació.

Per Franc Ponti, director del Centre d'Innovació

de l'escola de negocis Eada, tot i les xifres que ofereix Catalunya, "les organitzacions en general, inverteixen poc en innovació". Segons Ponti, "la innovació no només és idear coses noves, també és canvi, creativitat, i n'hi ha molt poca". D'això mateix en parla al llibre que sortirà publicat aquest mes, *Intel·ligència creativa* (Editorial Amat), en què ofereix un decàleg

sobre com intentar esdevenir creatiu i reflexiona sobre les relacions entre la intel·ligència i la creativitat, dos aspectes que haurien de caminar més al uníson.

Les noves generacions

Tot i que aquí s'hi podria fer molt més del que es fa, Ponti sosté que la situació és encara molt pitjor a la resta de l'Estat. "N'hem de diferenciar Catalunya,

que, sense ser res de l'altre món, no aplica la màxima "que inventen ells!", de Miguel de Unamuno", afirma. La innovació, per Ponti, "no és només qüestió de diners, sobretot perquè ben feta, la innovació no és cara", però sí que requereix "il·lusió" i creativitat.

Jorge Serra, director de màrqueting d'Esade Creapolis, també defensa que la innovació té a veure amb

Competitivitat

MÉSINDÚSTRIA

Catalunya Futura reuneix empreses i universitats

El monestir de Poblet va ser l'escenari de les jornades Catalunya Futura, que va reunir empreses i universitats l'1 i el 2 de març passats. L'objectiu era aprofundir en la col·laboració entre universitats i empreses, per fomentar la innovació i la competitivitat.

Les TIC crearan 900.000 llocs de treball fins al 2015

La Comissió Europea ha fet una crida a impulsar una "gran coalició" amb el sector digital i el de les TIC, governs i centres educatius per adaptar el mercat laboral a la demanda de fins a 900.000 ocupacions que crearà el sector des d'ara fins a l'any 2015.

Invertir en R+D+i té un retorn fiscal de només el 2%

Les empreses que inverteixen a l'Estat espanyol en R+D+i només obtenen un retorn fiscal del 2%, davant del 18% del francès, el 17% d'Holanda i l'11% de Bèlgica. El govern espanyol ho contraresta bonificant les quotes de la Seguretat Social dels qui fan investigació.

Cellex, centre de recerca biomèdica ■ EL PUNT AVUI

Creix la sol·licitud de patents un 1,8% a Catalunya

El nombre de sol·licituds de patents a Catalunya va créixer un 1,8% enfront de la caiguda de més del 5% en l'àmbit estatal. Catalunya va acumular el 2012 un 17,4% de les patents demanades a l'Estat, que van ser un total de 581, davant de les 576 sol·licitades el 2011.

L'Estat, la pitjor xifra d'empreses innovadores

L'espanyol és un dels estats de la UE amb menys empreses innovadores, amb el 41,4%, el pitjor percentatge entre els països de l'antiga UE-15 i lluny de la mitjana europea (52,9%). Només supera Eslovàquia, Lituània, Hongria, Romania, Letònia, Polònia i Bulgària.

Convergents

Les frases

“Hem d'aprendre a convertir la creativitat i el coneixement en innovació”

Franc Ponti
DIRECTOR DEL CENTRE D'INNOVACIÓ DE L'ESCOLA DE NEGOCIS EADA

“És una qüestió d'actitud i, si el directiu no la té, mai no serem superinnovadors”

Jorge Serra
DIRECTOR DE MÀRQUETING D'ESADE CREÀPOLIS

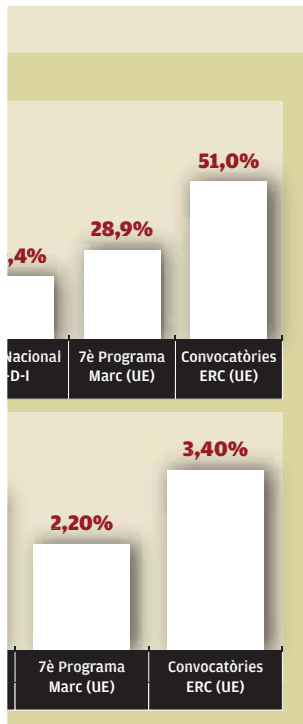
Les xifres

1

de cada tres iniciatives que es van endegar a Catalunya el 2011 va estar orientada a crear empreses innovadores.

22

per cent d'empreses innovadores de l'Estat són a Catalunya, que se situa líder, al davant de Madrid, amb un 15%.

Una investigadora al laboratori del Centre de Regulació Genòmica de Barcelona ■ QUIM PUIG

Compartir per anar més lluny

Els parcs científics i tecnològics contribueixen a la millora de la competitivitat empresarial. Catalunya concentra 24 parcs en diversos punts del territori, que integren grups i centres de recerca universitaris, centres tecnològics, viviers d'empreses, grans empreses amb centre d'R+D, empreses de base tecnològica, associacions empresarials, entitats de capital risc i, fins i tot, hospitals. El parc catalans, segons les últimes dades del 2010, allotgen 2.385 empreses i més de 65.000 treballadors; reuneixen 192 centres d'R+D i tecnològics i un 85% també disposen d'incubadores.

De les empreses que formen part de la xarxa de parcs, el 80,87% són catalanes, el 10,06% de la resta de l'Estat i el 9,07% internacionals. Per dimensió, la majoria són microempreses, en concret, el 54,75%, seguides de les pe-

tites empreses (26,22%), les grans (10,61%) i les mitjanes (8,42%).

Les dades, però, indiquen que, tot i que el sector privat és font de dues terceres parts de l'R+D total, la infraestructura de recerca i transferència de tecnologia continua sent principalment pública. Això provoca, segons l'informe d'ACCIO, problemes de coordinació entre les empreses i els centres públics de recerca i les universitats. També el sector privat està amoïnada per l'escassa relació entre el món estudiantil i l'empresarial. En aquest sentit, Esade Creàpolis, el parc d'innovació d'aquesta escola de negocis, ha posat en funcionament una nova línia d'actuació en què "alumnes d'MBA donen suport a emprenedors, i a l'inrevés, perquè una de les bases de la innovació és apropar coneixements", afirma Jorge Serra.

l'actitud i, "si el directiu no la té", mai no es podrà ser "superinnovador". Segons el mateix Serra, cal canviar molt l'ensenyament: "Hem d'ensenyar a pensar i fer veure que el contacte amb altres empreses innovadores ofereix més que només la teoria". I hi afegeix que "el jovent potser canviarà aquesta situació".

L'esperança s'ha de buscar efectivament en les no-

ves generacions, perquè concentren "habilitats molt més relacionades amb la innovació". "El jovent són molt més col·laboradors, desafien el poder, els agrada divertir-se amb el que fan", afirma Ponti. En aquest camí, la relació entre universitat i empresa és imprescindible, "i sobretot convertir el coneixement i la creativitat en innovació", rebla.

Catalunya, segons Ponti, "és una potencia mundial en publicacions en revistes científiques, patents i biotecnologia, que ja ha deixat de ser una esperança per esdevenir un gran realitat, i també en gastronomia". "Barcelona està entre les deu ciutats més innovadores del món, mentre que Madrid apareix a la 54a posició", explica. "En canvi, no hi ha cap empresa

a la llista *Forbes* de les cent més innovadores del món, i això és preocupant; així és difícil ser optimista en aquest tema", puntualitza el directiu d'Eada.

L'impacte de la crisi

Tot i liderar el panorama estatal, la crisi ha afectat també l'R+D+i catalana. Des de l'any 2009, la despesa empresarial en innovació a Catalunya dismi-

nueix, tot i que, des del 1998 fins al 2009, es va duplicar: va passar de 1.700 a 3.500 milions. També ha disminuït el nombre d'empreses innovadores, sobretot en el segment de les més petites, malgrat que les companyies més innovadores estan suportant molt millor la crisi. D'altra banda, segons l'informe d'ACCIO, "els nivells d'excel·lència científica no es

tradueixen en un increment de la innovació empresarial", a més que, "pel que fa a formació, cal millorar els estudis primaris i secundaris per guanyar qualitat". Una dada esperançadora és que gairebé una de cada tres iniciatives que s'endeguen a Catalunya està orientada a crear empreses innovadores. Aquest és, sense dubte, un bon binomi. ■